

ÎNCHEIERE

7 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Alexandr Russu în numele și interesele Rodicăi Toporaș și a recursului declarat de Petru Topor, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Toporaș împotriva lui Petru Topor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere, împotriva deciziei din 19 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 3 iunie 2020, Rodica Toporaș a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Topor Petru, prin care a solicitat majorarea cuantumului pensiei de întreținere datorate de Topor Piotr copilului major inapt de muncă Rodica Toporaș de la suma de 600 lei lunar la suma de 1 500 lei lunar.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este fiica pârâtului Petru Topor.

A invocat că veniturile sale sunt cu mult sub limita minimă de existență, deoarece este inaptă de muncă, dânsa suferă de diferite boli și are gradul I de dizabilitate din copilărie.

A menționat că, conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova valoarea minimului de existență pentru femei în orașele mari în anul 2019 constituia suma de 2 223,80 lei. Cheltuielile de întreținere a reclamantei în prezent sunt mult mai mari și, din acest motiv, consideră oportună majorarea cuantumului pensiei de întreținere din contul pârâtului Petru Topor, până la suma de 1 500 lei.

A susținut că potrivit încheierii executorului judecătoresc Svetlana Guțu din 11 iunie 2016, se certifică că prin decizia Curții de Apel Chișinău s-a dispus încasarea de la Petru Topor în beneficiul Rodicăi Toporaș pensie pentru întreținere de 600 lei lunar, suma care la moment este una neechitabilă. Or, reclamanta suportă desinestătător cheltuieli în legătură cu plata serviciilor comunale, care au crescut simțitor.

Reclamanta a relatat că de alte surse de existență nu dispune, fiind inaptă de muncă și starea de sănătate fiind destul de precară. Necesită în permanență o monitorizare și tratamente medicale.

A accentuat că pârâtul este unica persoană care are obligația atât morală cât și juridică de a-i acorda întreținere echitabilă, însă acesta nu-și onorează pe deplin obligațiile de părinte, nu contribuie la achitarea plăților comunale ale apartamentului unde este coproprietar împreună cu reclamanta, fiind căsătorit cu o altă persoană, lăsând astfel fără grijă unicul său copil.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Toporaș împotriva lui Petru Topor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

La 29 decembrie 2021, Rodica Toporaș a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 19 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Rodica Toporaș.

S-a casat integral hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Toporaș.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasate de la Piotr Topor în favoarea Rodicăi Toporaș de la suma de 600 lei lunar la suma de 1 000 lei lunar.

În rest, cerințele Rodicăi Toporaș s-au respins ca fiind neîntemeiate.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că într-adevăr necesitatea modificării cuantumului pensiei de întreținere pentru Rodica Toporaș este justificată prin prisma faptului că raporturile juridice, inclusiv situația părților și cheltuielile reclamantei au suferit modificări, pe motiv că la situația din 2008 când a fost pronunțată decizia Curții de Apel Chișinău, dinamica prețurilor și costul vieții erau diminuate în raport cu etapa actuală, iar la momentul examinării cauzei suma de 600 lei lunar nu corespunde necesităților sale.

Colegiul instanței de apel a reținut că în ședința instanței de apel a fost confirmat cu certitudine faptul că Rodica Toporaș are grad sever de dizabilitate, având patologia aparatului locomotor, de asemenea ea a prezentat la materialele cauzei înscrisuri ce certifică faptul că suportă cheltuieli suplimentare pentru tratament.

Astfel, a reținut că, cuantumului pensiei de întreținere care îl achită la moment Piotr Topor este în mod cert sub pragul minimului de existență, fapt ce reprimă în mod evident interesele copilului major inapt de muncă Rodica Toporaș în raport cu propriul părinte Piotr Topor.

Subsecvent, Colegiul a considerat că suma de 1 500 lei lunar pentru întreținere este exagerată, iar suma de 1 000 lei proporțională și echitabilă în raport cu părțile.

La 2 decembrie 2022, avocatul Alexandr Russu, în numele și interesele Rodicăi Toporaș, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia contestată, invocând că Colegiul instanței de apel neîntemeiat a constatat că cuantumului pensiei în sumă de 1 500 de lei este unul exagerat. În context, consideră că decizia este nemotivată

Ulterior, la 15 decembrie 2022, Petru Topor a declarat recurs împotriva deciziei din 19 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, Petru Topor a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că acestea au fost declarate în termen, la 2 decembrie 2022 și, respectiv, 15 decembrie 2022.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință intimaților cererile de recurs, informându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Până la data examinării admisibilității recursurilor referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererile de recurs depuse nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele acestora sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se

invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Alexandr Russu în numele și interesele Rodicăi Toporaș și recursul înaintat de Petru Topor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Alexandr Russu în numele și interesele Rodicăi Toporaș și recursul înaintat de Petru Topor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător
judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc